Dün HDP İzmir binasında katledilen kızın babasının içeriğinde dağdaki aslanlar geçen bir konuşmasını gördüm. İlginç yorumlar okudum. Kızı öldürülmüş bir babanın dağdakilere sığınmasında anlaşılmayacak bir durum yok ama milletdaşlarımın bu saf halleri çok ilginç geliyor.

Anne tarafım Çerkes. Bu sebeple Kafkasya olaylarına ilgili oldum. Çeçen savaşı zamanı soru hiçbir zaman savaş kazanılabilir mi ve kazanınca ne olacak veya bu adamların kurduğu düzende ben ne olurum değildi. Bu sorular savaşın içinde, bir tarafa yakın duruyorsanız sorulan sorular değildir. Kürtlerin PKK'ya bakışının da bundan farklı olmasını beklemem. PKK'nın onları temsil etmediğini düşünseler ve PKK başarılı olsa da hayatlarında bir artısı olmayacağını bilseler de kendilerini o tarafa daha yakın hissetmeleri normaldir. Bu his de suç değil, Uygur Türklerinin uğradığı soykırımı Çin devletinin propagandasıyla düşünmek zorunda değiliz, Kürtler de PKK konusunda Türkiye devleti ile aynı fikirde olmak zorunda değil.

Hem bu ülkenin ekmeğini yiyorlar, hem teröristlik yapıyorlar diye başlayan diskur zaten bizi bugün bu çıkmaza getiren meselelerden biri. Ekmek gerçekte kimin ve devlet neden ekmeği vermiş oluyor diye düşünsek iyi olurdu.

Bizim tarafta iki aymazlık görüyorum. Birincisi yeterince *terörist* öldürürsek, Kürtlerin uluslaşma hikayelerinin yok edileceğine inanan önemli sayıda insan var. Yeterince kamp bombalar, daha çok haki yelekli adam öldürür ve sair şekillerde *askeri başarı* kazanırsak, Kürtlerin *tamam, tamam bu işten ebediyyen vazgeçtik* diyeceğini düşünüyorlar. Şunu düşünmüyoruz: Örgüt halkın desteğini almıyor olsaydı şimdiye kadar yaşayamazdı ve hikayeleri yaşatanlar zaten silah değildir. Silah bir takım hikayelerin daha kolay yayılmasını sağlar ama bu kadar büyük nüfus silaha bakıp inançlarından vazgeçmez. Türklerin askeri başarısı da bu zamana kadar *Kürt ulusu* hikayesinin güçlenmesine yardım etti.

İkinci aymazlık şu sıralar HDP diye bilinen ve batıda çiçek, böcek, gökkuşağı bayrak, kadın hakları edebiyatı yapan partinin gerçekten sol bir parti olduğunu düşünen Türk solu. Bu partinin, Kürt uluslaşması sürecinde bir araç olduğunu ve malum edebiyata bakarak kendini bunlara kullandırtınca, Türk milliyetçisi değil de, en fazla Kürt milliyetçisi olacağını göremeyen bir entel dantel tayfa var. Buradaki aymazlık bana daha ilginç geliyor çünkü teorik olarak bu insanlar okumuş yazmış insanlar. Sevgili Kürtler, sizleri severiz ama bizim hikayemiz farklı diyecek kadar dirayet sahibi olmamanın getirdiği bir rasyonalizasyon sanırım bu. Türklerin bir kısmını HDP çizgisine sinir eden de bu. Karşımızda cumhuriyet devri CHP'sinin ulus inşa edici vazifesini taşıyan bir parti var ve doğal olarak bu parti en kaba taraflarıyla milliyetçi ve hatta ırkçı bir parti, ama buna sanki Türkiye'nin çiçek çocukları, yeşiller partisi, tüm asri kavramların Türkiye'deki temsilcisi muamelesi yapılması komik oluyor.

1920'lerin CHP'sinden en fazla 1930'ların ve 40'ların CHP'si doğar, HDP/PKK'nın Kürtler için olacağı da en fazla bu. Bugün kadın cinayetlerinden *demokratikleşmeye*, yakılan ağaçlardan homoseksüel haklarına bütün meseleleri siyasi alan kazanmak için kullanıyor olmaları, temelde uluslaşma derdinde olduklarını unutturmaz. Bu onlar için doğal bir süreç olabilir ama Türklerin buradaki aşağılık kom-

Emin Reşah

pleksi nedir, anlayamıyorum. Ben Kürt olsam muhtemelen bu ikinci gruba, *düz Faşistlerden* daha az saygı duyardım. Dahası bu konu yüzünden Türkiye'de makul bir sol hareket de gelişemiyor.

Bu iki aymazlığın ötesinde *Kürt meselesinin* çözümünün yakın vadede imkanını görmüyorum. Uzun vadede de bizim siyasi kırılganlığımızın bir yerde yolların ayrılmasına sebep olacağını düşünüyorum ama belki 50 yıl daha böyle gittikten sonra. Naçizane bir Türk olarak *ayrılıkçıyım* ve *ayrılma* talebinin bizim taraftan gelmesinin daha anlamlı olduğu kanaatindeyim.

Elimizde *Ermenilere yapılan* gibi bir seçenek yok, Kürt varlığını bu topraklardan tamamen silmek mümkün değil. Askeri *çözüm* de sadece onları ulus hikayelerinin güçlenmesine yardım ediyor. *İslam kardeşliği* artık bu memlekette kimsenin inandığı bir şey değil, *Osmanlı* ucuz bir *Türkçülüğe* hapsedilmiş durumda. *Demokratikleşme* Kürtlerin uluslaşma hikayelerini yok etmez, belki onları tembelleştirir ama nihayetinde bugün *bireysel hakla* avutmaya çalıştığın adam yarın *ulusunun kendi kaderini tayin hakkını* da isteyecek. Bu opsiyonların hiçbirinin nihai olarak Kürtler konusunda bir çözüm tanıdığını düşünmüyorum. Askeri teknolojimizi geliştirmeye yarıyor biraz, biraz da maç seyreder gibi *öldürülen terörist*, *şehit olan asker* sayısı tutuyoruz ve başka dertlerimizi unutturuyor ama asıl mesele yerinde.

Ne yapabileceğimi kendime sorduğumda, bu iki ulusun birbirinden bir üstünlüğü olmadığına inanan biri olarak *isteyen Kürtlerin* %100 Türk olması için, kendi *Türk* kavramımı ırkçılıktan, devletçilikten, şovenizmden uzaklaştırmaktan başka çözüm göremiyorum. Tarih bu şekilde tecelli etmiş, devlet bir arada durabilmek, ufak meselelerden birbirini yememek için Türk milliyetçiliğini temel almış. Bunu da çok kaba, hırt ve cahilce yapmış. Bu kabalığı yok edip, *Kürtlerin uluslaşma hikayesi benim de umurumda değil* diyenleri karşılayacak bir *fikir* lazım. Bütün Kürtler Türk olmak ister mi bilmiyorum ama başka bir yol da görünmüyor.

Türk olmak istemeyen Kürtler ne olacak? Onlara da buraya kadarmış diyecek kadar dirayet ve feraset üretmekten başka bir çare görünmüyor. Türkiye Cumhuriyeti Kürtler konusunda başarısız oldu ama başarılı olma imkanı zaten var mıydı veya başka yolları bedeli ne olurdu bilmiyoruz. Onun için zenginliği ve iyi yaşamayı toprakta arayan, Osmanlı haritalarına bakarak mastürbasyon yapan adamların devri geçtiğinde, bölünmenin Türkler için daha makul olduğunu da göreceğiz.

Emin Reşah 2